

Asia: VN/31603/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta yhteisötalouden ja yhteiskunnallisen yrittäjyyden strategiaksi 2025-2029

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy (jatkossa Hyvil) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta yhteisötalouden ja yhteiskunnallisen yrittäjyyden strategiaksi.

Hyvilin huomioita käsittelyssä olevasta strategialuonnoksesta:

Strategioita laaditaan monin eri tavoin. Strategialla tyypillisesti tarkoitetaan kuvausta suunnitelmaksi tai keinovalikoimaksi, jolla tietyllä ajanjaksolle asetettu tavoite saavutetaan. Hyvilin näkemyksen mukaan dokumentin rakennetta voisi selkeyttää niin, että tämä korostuu. Sinänsä strategian linjaukset ovat kokonaisuutena ansiokkaita ja kannatettavia. On tärkeää nostaa esiin yhteisötalouden kaikkien toimijoiden potentiaali ja se, että yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemisessa ja yhteiskunnan resilienssin vahvistamisessa niitä tulee hyödyntää vahvemmin.

Vision ja mission perusteella keskeisenä strategisena valintana asiakirjassa voidaan pitää yhteisötalouden ja siihen liittyen yhteiskunnallisen yrittäjyyden selkeää ja monimuotoista kasvattamista sekä vaikuttavuuden lisäämistä seuraavalla nelivuotiskaudella. Strategista valintaa itsessään voidaan pitää hyvänä ja perusteltuna. Hyvil kuitenkin katsoo, että strategian jalkauttamista ja ymmärrettävyyttä tehostaisi selkokielempi ja yksinkertaisempi ilmaisutapa.

Päätavoitteita strategian toteuttamiseksi on asetettu 6, joista kullekin on laadittu erilliset alatavoitteet ja joillekin alatavoitteille vielä omat alatavoitteensa. Tavoitteita on kussakin kohdassa 2–7 kappaletta. Tavoiteasetantaa ja nyt tehtyjä valintoja tulisi Hyvilin mielestä vielä merkittävästi, selkeyttää, vähentää ja tiivistää, jotta strategian toteuttaminen, jalkauttaminen ja seuranta olisi hallittua sekä aidosti vaikuttavaa. Esitetyssä muodossaan kuvatut tavoitteet ovat nyt myös osin päällekkäisiä, mihin tulisi jatkovalmistelussa kiinnittää huomiota.

Tiivistämällä ja selkeyttämällä strategian keskeisimmät ja tärkeimmät tavoitteet sekä edellytykset tavoitteiden toteutumiselle ja tätä kautta yhteisötalouden kestäväälle kasvulle nousisivat nykyistä paremmin ja ymmärrettävämmin esiin. Hyvil arvioi, että keskeisimmiksi strategiassa näytävät muodostuvan

- Laajenevan yritystoiminnan ja yhteisötalouden neuvonnan, liiketoimintaosaamisen ja rahoitusmahdollisuuksien merkittävä kehittäminen sekä parantaminen ja myös olemassa olevien rahoitusmahdollisuuksien systemaattinen hyödyntäminen.
- Tutkimusrahoituksen suuntaaminen yhteisötalouden ja yhteiskunnalliseen yrittäjyyden tutkimukseen. Tutkimusrahoitus voi olla esimerkiksi yksi välttämätön edellytys yhteisötalouden ja yhteiskunnallisen yrittäjyyden innovaatiotoiminnan kehittymiselle.
- Yhteisötalouden sekä yhteiskunnallisen yrittäjyyden toimialojen laajentamismahdollisuuksiin panostaminen kiertotalouden ja sote-alojen lisäksi esimerkiksi työllisyyden edistämiseksi paikallis- ja lähiyhteisöissä. Kasvua tulisi merkittävästi hakea myös muilta toimialoilta, toisin kuin asiakirjassa nyt on esitetty.

Hyvil toteaa, että myös muut tehdyt poliittiset valinnat vaikuttavat yhteiskunnallisen yrittäjyyden ja yhteisötalouden kehittymiseen. Poliittisilla valinnoilla pitäisi siis kokonaisuudessaan tukea nyt valmisteilla olevan strategian toteutumista. Esimerkiksi kohtuuhintaisen asumisen rahoitusta leikataan toisaalla, millä väistämättä on vaikutusta myös nykyisten yhteiskunnallisten yritysten toimintaedellytyksiin ja yhteisötalouden kehittymiseen.

Lisäksi Hyvil toivoo, että asiakirjassa käytetyt keskeiset käsitteet määriteltäisiin ja jatkovalmistelussa kiinnitettäisiin asiakirjassa käytettyihin ilmaisuihin huomiota. Nyt käsitelmäärittely on varsin suppea ja asiakirjan kieli vaikeaselkoista. Silmiin pistävää on myös se, että moninaisuuden käsitettä ei strategiassa esiinny lainkaan. Moninaisuuden näkökulmat niin yhteisötaloudessa kuin yhteiskunnallisessa yrittäjyydessä voivat olla kuitenkin keskeinen voimavara vaikuttavuuden tavoittelussa ja tämän käsitteen ei tulisi jäädä kokonaan strategian ulkopuolelle tai tulla käsitellyksi pelkästään osallisuuden tai joiltain osin leimaavan 'vaikeasti työllistyvän' -käsitteen kautta.

Vogt Ellen
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy